

4. Gave van profetie

Introductie

De gave van profetie is de belangrijkste van alle gaven van de Geest, volgens 1 Korinthe 14:1. Deze gave gaat over het rechtstreeks ontvangen van woorden, beelden, gedachten en indrukken van God. Hiermee is ook het belang van deze gave gegeven, want hoe zouden we de juiste koers kunnen varen, als we niet meer rechtstreeks van God zouden horen? We hebben op ieder moment en in iedere tijd richtinggevendende woorden van God nodig voor onszelf en Zijn gemeente. Alleen zo kunnen we de juiste koers varen.

Wat zegt de Bijbel?

Door de Bijbel heen komt de gave van profetie steeds naar voren. Bijna alle belangrijke Bijbelfiguren zagen en hoorden God rechtstreeks tot zich spreken. Mozes, misschien wel de bekendste figuur uit het Oude Testament, verzuchtte al: *Och, dat heel het volk profeten waren!*ⁱ Daarmee uit hij een verzuchting van Gods eigen hart. God wil dat al zijn kinderen van Hem horen en Zijn woorden door kunnen geven. In Joël 2:28-29 schrijft God dat dit ook zal gebeuren, wanneer Hij zijn Geest uit gaat storten over iedereen. Als de Heilige Geest over Zijn volk zal komen, dan zal iedereen, van jong tot oud profeteren en visioenen en dromen ontvangen. God Zelf wil ervoor zorgen dat zijn hele volk profeten wordt.

Het mag dan ook niet verbazen dat Paulus in 1 Korinthe 14:1 schrijft: *Jaag de liefde na en streef naar de geestelijke gaven, en vooral daarnaar dat u mag profeteren!* De gave van profetie blijft centraal in de Bijbel tot op de laatste bladzijde. In het Oude Testament zien we grote profeten optreden, die woorden van God doorgaven en machtige wonderen en tekenen deden. In het Nieuwe Testament is dat niet anders. Ook daarin zien we profeten aan de dag treden.ⁱⁱ Jezus Zelf stelt profeten aan in Zijn Lichaam, als één van de vijf centrale bedieningen.ⁱⁱⁱ En tot in het boek Openbaring blijft de centrale rol van profeten bestaan. In het allerlaatste hoofdstuk van de Bijbel zegt de engel tegen Johannes: *... ik ben een mededienstknegt van u en van uw broeders, de profeten, en van hen die de woorden van dit boek in acht nemen ...*^{iv} Johannes ziet dan ook van alles in hemelse visioenen en mag dit doorgeven aan de gemeentes. Samen met de broeders en zusters in het geloof behoort hij tot de profeten.

Bij de gave van profetie zijn drie niveaus te onderscheiden. Het eerste niveau is de gave van profetie die voor iedereen beschikbaar is. Jezus leeft als Profeet in iedere gelovige. Wij kunnen daarom kijken met de ogen van Jezus, horen met de oren van Jezus en zelfs Gods hart kennen en begrijpen door de Heilige Geest.^v Jezus wil ook onze mond gebruiken om profetisch doorheen te spreken. Dat is voor iedereen beschikbaar. Immers God wilde zijn Geest op iedereen uitstorten, die in Jezus gelooft. En God wilde dat iedereen zou profeteren door diezelfde Heilige Geest.

Op het tweede niveau hebben we unieke specifieke gaven gekregen om het Lichaam van Jezus op te bouwen.^{vi} We zijn allemaal ledematen in het Lichaam met specifieke functies. De één is een oog, de ander een oor, weer een ander een voet. Sommigen zijn speciaal profetisch begaafd en ontvangen vaak heldere woorden en beelden van God voor anderen om hen heen. Zij zijn geroepen om deze gave in de gemeente te gebruiken om de gemeente op te bouwen. Daarvoor worden profetische teams opgezet, waarbinnen mensen in deze gave kunnen groeien en deze voor de gemeente kunnen gaan inzetten.

Op het derde niveau zijn er geroepen profeten, die door Jezus de bediening van een profeet hebben ontvangen. Dit is één van de vijf centrale bedieningen die Jezus in Zijn Lichaam heeft ingesteld.^{vii} Deze profeten functioneren dusdanig sterk in de gave van profetie, dat zij een belichaming zijn gaan vormen van deze gave. Als zij expliciet hebben ervaren dat Jezus hen geroepen heeft als profeet en de gemeente erkent deze roeping, mogen zij ook daadwerkelijk 'profeet' genoemd worden. Deze bediening vraagt respect van andere gelovigen, maar draait niet om menselijke eer. Het is geen positie die je graag wilt nastreven. Het is bovenal een grotere verantwoordelijkheid. Personen met een bediening zullen een zwaarder oordeel ontvangen bij Jezus' wederkomst.^{viii} Sommige personen zullen als profeet voor een plaatselijke gemeente geroepen zijn. Anderen zijn geroepen als profeten voor de volken en spreken tegen politieke machthebbers, zakenlui, etc. Weer anderen zijn geroepen als profeet binnen het wereldwijde Lichaam van Jezus en geven nieuwe openbaringen over de toekomst van Jezus' Lichaam.

We zijn geroepen om voor alle andere gaven te streven naar de gave van profetie. Dit doen we allereerst door gebed. We bidden om meer openbaring, woorden, beelden en profetische zalving. Maar streven is ook in beweging komen. In de tweede plaats is het oefenen, uiteraard onder gebed en leiding van Gods Geest. God heeft ons een rijke gedachtewereld gegeven en een voorstellingsvermogen en waarnemingsvermogen. Dus als jij je op God richt en er komt een gedachte binnen of een beeld (net zoals je je iets herinnerd uit het verleden) of je ziet iets in je omgeving wat je opvalt, dan kun je daarover beginnen te spreken vanuit Gods perspectief. Je kunt vragen wat Jezus je hiermee wil zeggen en of Hij meer daarover wil laten zien.

Een voorbeeld: je bent in gebed en wacht in stilte op een woord van de Heer. Opeens moet je denken aan een kroon. Je vraagt God of dit beeld van Hem vandaan komt en of Hij daar meer over wil laten zien. Je probeert je de kroon beter voor te stellen: kun je er details op zien? Wat gebeurt er met de kroon? Wordt hij bij iemand opgezet? Enz. Als je bidt om de leiding van Gods Geest zul je al snel merken dat je niet zelf willekeurig elke gedachte op kan dringen aan die kroon, maar dat God je gedachten en beelden gaat leiden. Hij is dan bezig daarover te spreken tot jou.

Een ander voorbeeld: je komt iemand tegen en je blik valt op zijn horloge. Je vraagt aan God of dit iets betekent. De gedachte dringt zich aan je op dat God iets over tijd tegen deze persoon wil zeggen. Je zegt tegen deze persoon: 'Ik heb een indruk, die misschien van God is, misschien van mijzelf, maar het heeft iets te maken met tijd.' Zodra je dit hebt uitgesproken, krijg je het idee dat er een periode is afgelopen voor deze persoon en een nieuwe tijd zal beginnen. Je spreekt dit uit en krijgt indrukken over wat die nieuwe tijd dan betekent voor deze persoon. En zo gaat het vloeien, als je erin begint te wandelen.

Een derde voorbeeld: je bent biddend in de Bijbel aan het lezen. Je leest over de verheerlijking van Jezus op de berg. In je hoofd begint zich een beeld te vormen. Je vraagt God om te laten zien hoe dat geweest moet zijn voor de leerlingen. Je begint het beeld met steeds meer details te zien, net of je er zelf bij aanwezig bent. Je mond valt open van verbazing als je Jezus in je verbeelding ziet veranderen in een gestalte van puur licht. Ontzag en zelfs een beetje angst overvalt je. Je begint het verhaal nu beter te begrijpen. De verzen beginnen op hun plek te vallen. Andere Bijbelgedeelten komen in je hoofd op. Het begint een geheel te vormen. Zo komt de Bijbel tot leven voor je. God verandert jouw gedachten en beelden naar zijn waarheid.

Deze drie voorbeelden laten zien dat het gebed en bewegen is. Als je niet ingaat op de beelden en indrukken die God geeft, zal Hij je daarin ook niet verder mee kunnen nemen. Als je hier wel op in gaat kun je al biddend Gods leiding daarin vinden. Je zult bemoedigd kunnen worden als het helemaal raak en op zijn plek was. En je zult correctie kunnen ontvangen, als het beeld niet raakte of juist was. Zo kun je oefenen en leren. God wil jouw gedachten en voorstellingen gaan reinigen en heiligen en steeds meer overeen laten stemmen met Zijn gedachten en voorstellingen. Hij wil jou steeds meer vanuit Zijn perspectief en met Zijn ogen laten kijken.

Verder is het belangrijk dat als je in de profetische gave wilt groeien, dat je anderen opzoekt die al meer ervaring hebben met het profetische. In de Bijbel lees je op verschillende plekken over profetenscholen met een volwassen profeet, die de leiding heeft en leerling-profeten (profetenzonen) die door hem opgeleid worden.^{ix} God heeft ook wat de profetie betreft een onderwijssysteem voor ogen, waarbij de minder ervaren personen leren van de personen met meer ervaring. Zo kunnen we op natuurlijke wijze opgroeien door van elkaar te leren.

Daarbij kan de profetische gave ook door impartatie overgedragen worden. Impartatie is een geestelijke overdracht van gaven of zalvingen. Daar horen we bijvoorbeeld van bij de hemelvaart van Elia.^x Elisa ontvangt daar het dubbele van Elia's profetische zalving. De gaven en zalvingen van Elia worden in dubbele mate op Elisa overgedragen. Daarom is het belangrijk om elkaar op te zoeken en van elkaar te willen leren en ontvangen.

Uiteraard staat het God vrij om gaven zomaar ineens te geven aan iemand. In het Nieuwe Testament leren we dat God zijn Geest op mensen wil laten vallen.^{xi} Dit gaat ook gepaard met het ontvangen van nieuwe gaven. Tegelijk sluit dit niet uit dat God ook wil dat we met elkaar groeien en ons uitstrekken naar de gaven. Anders had Hij ons er niet toe opgeroepen om te streven naar de gaven.

Gezonde profetiebeoefening in de gemeente

Profetie kan een grote zegen zijn, wanneer het op een wijze en pastorale wijze ingezet wordt. Helaas kan profetie ook veel stuk maken. Daarom zullen we ook samen na moeten denken over een gezonde beoefening van deze gave. We kunnen bijvoorbeeld niet zomaar alles van het podium afroepen als woord van de Heer. Er zal toetsing van woorden moeten zijn binnen de gemeente. En voor woorden die van een groot podium worden gesproken, geldt een grotere verantwoordelijkheid. Dat kan dus het beste plaatsvinden onder supervisie van mensen die een profetische training hebben gevolgd en geestelijk volwassen zijn geworden in de beoefening van deze gave.

Verder zal een profeet zich altijd moeten schikken onder het leiderschap van de gemeente, zelfs wanneer hij/zij het niet eens is met de uitgezette koers. Profetie geeft een richting aan, maar gewoonlijk zijn profeten niet de leiders in de gemeente. Het is belangrijk om een degelijk en gebalanceerd leiderschap te hebben, op basis van het Woord van God. En natuurlijk zoeken de leiders ook Gods wil voor de gemeente en nemen zij daarbij als het goed is de profetische woorden die gesproken zijn serieus. Maar gezonde balans is een belangrijk woord in dezen. We zien bijvoorbeeld in Handelingen 15 dat belangrijke geestelijke koerswijzigingen, niet op een ingeven van de Geest alleen, maar vooral op basis van Bijbelstudie en overleg van de aangewezen leiders ingezet worden.

Het staat ieder natuurlijk vrij om persoonlijk een woord voor een ander door te geven. Van de leden van een profetisch team wordt verwacht dat zij getraind zijn en meer volwassenheid in de gave aan de dag leggen. Dat kan echter niet van iedereen verwacht worden. Het staat mensen ten allen tijde vrij om zelf een woord één op één door te geven. Dat is immers tussen hem/haar en degene aan wie het woord wordt doorgegeven.

Toch is het goed om breed en gebalanceerd onderwijs over profetie te geven in de gemeente. Daarbij is het van groot belang om onderwijs te geven over Godsbeeld en de heling van de ziel. Als wij een verkeerd beeld van God hebben, bijvoorbeeld dat Hij erg streng zou zijn, dan gaan we onszelf en anderen snel veroordelen. Dit zal ook zijn effect hebben op eventuele doorgegeven profetische woorden. Zelfs als ze bij God vandaan komen, kunnen ze nog steeds op een afbrekende manier doorgegeven worden. Veel problemen op dit vlak komen uit innerlijke verwondheid en oude pijn voort. Daarom is het van groot belang om veel te spreken met elkaar over innerlijke genezing.

Verder is het goed om een protocol te hebben voor profetische woorden. Waar kunnen mensen met feedback, vragen, twijfels, verdriet, pijn, etc. terecht, als ze een woord hebben ontvangen, dat hen geraakt heeft? Hoe bouwen mensen van het profetische team elkaar op? En hoe geven zij feedback op elkaar? Dat soort vragen moeten goed doordacht worden om op een goede en opbouwende manier met profetie bezig te kunnen zijn binnen de gemeente.

Tenslotte is het belangrijk om altijd voor ogen te houden dat ons profeteren ten dele is.^{xiii} Goddelijke woorden raken vermengd met mensenwoorden. We mogen er dus niet vanuit gaan dat alle gesproken woorden ook één op één uitkomen. Woorden kunnen een richting geven, maar gebed om bevestigingen van de woorden en een gezond verwachtingsmanagement is belangrijk.

Wat leren wij?

Profetie is de belangrijkste gave van de Geest en speelt door de hele Bijbel heen een belangrijke rol. God wil dat wij allemaal profeteren. Sommigen roept Hij specifiek om de profetische gave ook binnen profetische teams in de gemeente in te zetten. Weer anderen roept Hij in de bediening van profeet.

We kunnen in de profetische gave oefenen door onze gedachten, ons voorstellingsvermogen en ons waarnemingsvermogen door God te laten gebruiken. Ga met God in gesprek daarover en zoek de leiding van de Heilige Geest. Dan kan God zijn perspectief aan jou laten zien en profetische openbaring over allerlei zaken geven.

Studiemateriaal

Jakobs, C. (2008). *De stem van god. Hoe God nog steeds tot Zijn kinderen spreekt*. Zeewolde: Uitgeverij Shamar.

Helland, M. (2019). *Profeteren. Gewoon doen!* Haarlem: Arrowz.

-
- ⁱ Numeri 11:29.
- ⁱⁱ Handelingen 11:27-29, 13:1-2, 21:8-9.
- ⁱⁱⁱ Efeze 4:11.
- ^{iv} Openbaring 22:9. In Openbaring 19:10 wordt ditzelfde gezegd, maar dan met de toevoeging: *Het getuigenis van Jezus is namelijk de geest van de profetie*. In de Naam van Jezus komt de profetie pas echt goed op gang. Hij geeft ons profetische woorden om te getuigen van Hem.
- ^v 1 Korinthe 2.
- ^{vi} 1 Korinthe 12.
- ^{vii} Efeze 4:11.
- ^{viii} Hebreeën 13:17, Jakobus 3:1.
- ^{ix} 1 Samuël 10:5-6, 1 Samuël 19:20-21, 2 Koningen 2, 3, 4, 6, 9, Amos 7:14, Handelingen 11:27-29, 13:1-2, 21:8-9.
- ^x 2 Koningen 2.
- ^{xi} Handelingen 2, 4:29-31, 10:44-46, etc.
- ^{xii} 1 Korinthe 13:9.